

Daněk evropský - Dama dama

- **Řád: Sudokopytníci**
- **Čeled': Jelenovití**
- **Rod: Daněk**
- **Druh: Evropský**

Popis

- Tvarem těla připomíná menšího jelena
- Na rozdíl od něj má však kratší a slabší nohy, kratší krk a silnější tělo
- Délka těla je až 150 cm
- Výška v kohoutku až 110 cm
- Hmotnost až 90 kg (samice jsou menší)
- Samci mají lopatovité paroží

Zbarvení

- Mění barvu srsti podle ročního období
- V létě červenohnědé s tmavším pruhem na hřbetě a s bílými skvrnami po těle
- V zimě tmavší (šedohnědé) s méně patrnými skvrnami
- Poměrně častý je výskyt tmavě zbarvených (melanistických) jedinců
- Světlé zbarvení (žemlové) či albinismus je podstatně méně častý

Rozšíření a biotop

- Pochází ze Středozeří a z jihozápadní Asie
- V Evropě se rozšířil díky oborám s uměle vytvořenými populacemi
- V ČR se poprvé objevil v 15. století v oborách a od 17. století ve volné přírodě
- V současné době chován v oborách i volně
- Oblíbený jelenovitý druh pro farmové chovy
- Nejvhodnější stanoviště jsou do 500 m n. m.
- Obývá hlavně nesouvislé prosvětlené smíšené či listnaté lesy s bohatým podrostem

Reprodukce

- Říje od října do listopadu (není tak bojovná jako u jelenů)
- Délka březosti - 230 dnů
- Doba vrhu - červen
- Počet vrhů - 1
- Počet mláďat ve vrhu - 1 až 2
- Délka kojení - 4 měsíce
- Pohlavní dospělost:
  - 24 měsíců

Biologické základy chovu

- Žije v rodinných tlupách samic
- Tlupy samců jsou odděleny
- Staří samci mohou být samotáři
- Aktivní jsou často i během dne
- Mají nejlepší zrak z jelenovitých
- Nevyhledávají kaliště, místo nich vyhrabávají mělké dolíky v zemi
- Potrava - byliny, traviny, výhonky, plody, listy dřevin, zemědělské plodiny a kůra lesních dřevin

Jelen lesní - Cervus elaphus

- **Řád: Sudokopytníci**
- **Čeleď: Jelenovití**
- **Rod: Jelen**
- **Druh: Lesní**

Popis

- Délka těla je až 250 cm
- Výška v kohoutku až 150 cm
- Hmotnost až 250 kg (laně o 1/3 menší)
- Samci mají mohutné paroží
- V době říje a přes zimu má zřetelnou hřívu
- Zbarvení
- v létě červenohnědé
- v zimě šedohnědé
- u karpatských jelenů jsou nohy a plece černé
- kolouši jsou výrazně skvrnití

Rozšíření a biotop

- Rozšířen nepravidelně po celé Evropě
- U nás poddruh - jelen západní
- V minulosti téměř vyhuben takže populace je hybridní
- Jelen karpatský, maral, wapiti
- Oblíbený jelenovitý druh pro farmové chovy
- Má nejraději listnaté a smíšené lesy s otevřenými plochami
- Vyskytuje se však i v lesích jehličnatých či zemědělských oblastech pokud má úkryt

Reprodukce

- Říje od září do října (bojovná - den tráví v kalištích a nepřijímají žádnou potravu)
- Délka březosti - 240 dnů
- Doba vrhu - červen
- Počet vrhů - 1
- Počet mláďat ve vrhu - 1 až 2
- Délka kojení - 4 měsíce
- Pohlavní dospělost:
  - 24 měsíců
  - jeleni se zapojují do reprodukce až ve 4 letech

Biologické základy chovu

- Žije v pevně organizovaných tlupách samic s mládřaty a nedospělými jedinci obou pohlaví
- Tlupy samců jsou odděleny
- Staří samci mohou být samotáři
- Aktivní jsou zejména na večer a v noci
- Potrava - byliny, traviny, výhonky, plody, listy dřevin, zemědělské plodiny a kůra lesních dřevin

Jelen sika - Cervus nipon

- **Řád: Sudokopytníci**
- **Čeleď: Jelenovití**
- **Rod: Jelen**
- **Druh: Japonský**
- **Druh: Dybovského**

Popis

- Délka těla je až 145 cm
- Výška v kohoutku až 95 cm
- Hmotnost až 55 kg (laně o výrazně menší)
- Druh: Sika Dybovského je větší
- Samci mají jednoduché paroží
- V době říje krátká hřiva
- Zbarvení
- v létě kaštanově hnědé s bílými skvrnami a tmavým pruhem na hřbetě
- v zimě šedohnědé až černé s nevýraznými skvrnami

Rozšíření a biotop

- Pochází z jihozápadní Asie a Japonska
- V Evropě původně v oborách, dnes i divoce
- U nás od 19. století v oborách
- Volně od 30. let minulého století
- Je to nenáročný jelen
- Oblíbený jelenovitý druh pro farmové chovy
- Má nejraději listnaté a smíšené lesy s otevřenými plochami

Reprodukce

- Říje až od poloviny října (není tak bojovná jako u jelenů)
- Samci v říji netroubí ale pískají
- Délka březosti - 240 dnů
- Doba vrhu - červen
- Počet vrhů - 1
- Počet mlád'at ve vrhu - 1
- Délka kojení - 4 měsíce
- Pohlavní dospělost:
  - 24 měsíců

Biologické základy chovu

- Žije v pevně organizovaných tlupách samic s mládřaty a nedospělými jedinci obou pohlaví
- Tlupy samců jsou odděleny
- Staří samci mohou být samotáři
- Aktivní jsou zejména na večer a v noci
- Potrava - byliny, traviny, výhonky, plody, listy dřevin, zemědělské plodiny a kůra lesních dřevin
- Poněkud hůře využívá vlákninu, proto je na potravu náročnější

Jelenec běloocasý - *Odocoileus virginianus*

- **Řád: Sudokopytníci**
- **Čeleď: Jelenovití**
- **Rod: Jelenec**
- **Druh: Běloocasý (Virginský)**

Popis

- Tvarem těla připomíná menšího jelena
- Délka těla je až 200 cm
- Výška v kohoutku až 100 cm
- Hmotnost až 70 kg (samice jsou menší)
- Samci mají paroží košíčkovitého tvaru
- 30 cm dlouhý ze spodu bílý ocas, který v nebezpečí vztyčuje
- Zbarvení
- v létě žlutočervené s bílým břichem a hrdlem
- v zimě šedé s bílým břichem a hrdlem

Rozšíření a biotop

- Pochází ze severní Ameriky
- Do Evropy dovezen v 19. století do obor, později se rozšířili i volně
- U nás rovněž nejdříve v oborách
- Volně od 20. let minulého století
- Oblíbený jelenovitý druh pro farmové chovy
- Jelencům velmi vyhovuje kulturní krajina, kde se střídají lesy s loukami a poli

Reprodukce

- Říje od října do prosince
- Délka březosti - 200 dnů
- Doba vrhu - květen až červen
- Počet vrhů - 1
- Počet mlád'at ve vrhu - 1 až 2
- Mlád'ata dlouho odkládána a následují matku až po 3 týdnech
- Délka kojení - 2 měsíce
- Pohlavní dospělost:
  - 18 měsíců

Biologické základy chovu

- Žije v rodinných tlupách samic, které jsou poměrně věrné stanovišti
- Tlupy samců jsou odděleny
- Staří samci mohou být samotáři
- Dobře vyvinutý sluch a čich
- Potrava - byliny, traviny, výhonky, plody, listy dřevin, zemědělské plodiny a kůra lesních dřevin

Děkuji za pozornost